

מדינת ישראל
הכנסת

ח. ב.

פרוטוקול מס' 15/א

מישיבת ועדת החינוך והתרבות שהתקיימה
ביום ג', ד' בטבת תשס"ז - 17.1.1956
בשעה 11.10.

נוכחיה:

- חברי הוועדה:
- ב. צ. הראל - היו"ר.
 - א. אבראל
 - ר. הקטין
 - פ. זואריץ'
 - ה. כפרית
 - ח. מגורי-כהן
 - ד. נצר
 - ר. יצברי
 - י. רפאל
 - א. תלמי

מוזמניה:

- מ. אבידור - המנהל הכללי במשרד החינוך והתרבות.
- י. חריד - המחנה למנהל הכללי במשרד החינוך והתרבות.
- ר. סטנר - היועצת המחפטית במשרד החינוך והתרבות.

סדר-היום:

- א. החובות נציגי המשרד לשאלות שנשאלו בישיבות הקודמות.
- ב. המלצות הוועדה בקשר למפעל התזונה.
- ג. הצעות לסדר-היום.

=====

היו"ר ב. צ. הראל: פותח את הישיבה.

י. חריד:

אמנם לא הייתי נוכח בישיבה הקודמת, אבל נמס' לי, כי נשאלו שאלות שונות ולהלן התרבות: חבר-הכנסת זואריץ' שאל כיצד אנו נוהגים לגבי בתי-ספר מוכרים שאינם רשמיים לגבי הקצבותיהם, נניח, אלבי

ד. סריד:

בתי-ספר של אגודת ישראל. בדרך כלל מחלקים בתי-הספר הרשמיים
 לשני סוגים: (1) בתי-ספר אשר אנו קוראים להם בתי-ספר מוקצבים;
 (2) ובתי-ספר שאנו קוראים להם טוחזקים. זאת אמרת, כי במקום
 שיטנה רשות מקומית ואנו מלא מיה רק את מסכורת המורים וכל
 יתר הוצאות ההחזקה מוטלות על הרשויות המקומיות. ישנו מספר
 מקומות לא מבוסס אינן הם רשות מקומית, או שיטנה עם רשות מקומית
 בלתי מסודרת - הם כל ההוצאות על חבוננו כמו, ציוד, ריהוט
 ותשלום למורים. בבתי-ספר שאינם רשמיים, בבתי-ספר של אגודת
 ישראל אנו נוהגים בדיוק לפי אותו הסדר. אם יש לאגודת ישראל
 בית-ספר במקום מוחזק - אנו נוהגים עם את דמי ההחזקה, כלומר,
 כניסולים מדמי ההחזקה כחם שאנו מסלמים שני חלופים ממסכורת
 המורים; כן הדבר לגבי דמי ההחזקה, הסירותים החונים, ציוד
 וריהוט. במידה שתעלה הסתפוף הממסלה במסכורת המורים - תעלה
 הסתפוףנו בהוצאות ההחזקה. במקומות שיחנן רשויות מקומיות והן
 מחלמות את הוצאות ההחזקה, הרי הן נוהגות כך; כלומר,
 גם הרשויות המקומיות הסתפוף בשני חלופים מהוצאות ההחזקה.
 למשל, בישראלים מסתפוף העירייה בהוצאות ההחזקה של בתי-ספר
 מוכרים בהתאם להחלטה מיוחדת של העירייה - דבר זה הוא
 במכוח העירייה להחליט. מחדד הפנים יוכל שלא לאחד להם דבר זה.
 אבל זה לא מייך לכאן.

נסאלה האלה בקשר לבעיות החילומים
 הנגבים מההורים על-ידי המנהלים וועדי ההורים - ענין זה העסיק
 אותנו לא מעט. במהך למעלה מסנה חקרנו את הבעיה. אני חצה להביא
 את הדבר לידיעת חברי הוועדה ויסגם תלמיים אדוים הנגבים מההורים.
 כלומר, ישנם תשלומים שהרשות המקומית גובה מההורים - א
 הם תלמיים בעד סירותים נוספים. בענין זה היתה גם האלה של
 חברת-הכנסת רזיאל-נאור ואני עוד אחוב לך. אולם עתה אינני
 מדבר על התשלומים שהרשות המקומית גובה - תלומים אלה היא גובה
 באיסור של החינוך והתרבות המאחד גם את הגבייה וגם את גובה התשלומים.
 דבר זה נקרא תשלום בעד סירותים נוספים ואין זו אגרה, למשל, בעד
 ספרי לימוד, פיקוח רפוא, יעוץ פסיכ-טכני, מועדונים, טיולים,
 טיבות, ריפוי סיניים.

אולם עתה אני מדבר על התשלומים
 הנגבים על-ידי מנהלי בתי-הספר וועדי ההורים לווצאת חלונות
 ולצרכים מיוחדים שהרשות המקומית אינה מספקת. כל בתי-הספר
 נמצאים במצב כזה שאינם יכולים להתקיים מהכספים שהרשות המקומית
 נותנת להם, בעיקר, טוענים בתי-הספר כי הם זקוקים לתוספת
 ציוד, מכשירי טבע, ספרים לספרייה, מסיבות, פסנתר, ולא רק
 זה אלא גם פטיפון וחקליטים. לטח כך גובים מההורים כספים.

ישנם מקומות הגובים 3 ל"י לילד לסנה;
 ישנם מקומות אחרים הגובים 5 ל"י, 5,5 ל"י - זהו המכסימום.
 מחדד החינוך והתרבות היה מקבל מדי פעם תלונות מההורים. המצב
 הוא כזה: כאשר יש בית-ספר ובו 500 תלמיד ו-5 הורים מסרבים
 לשלם מתחילים לשאול אם יש חינוך חינם או אין. אנו עונים להם
 שיש חינוך חינם, אבל אנו מוסיפים ואומרים, כי התשלומים האלה
 הם רשות ולא חובה ואין לא יכריח אותם ללם. אבל הופיעו חלונות
 ונאמד, כי המנהלים הסתמכו באמצעי כפיה, למשל, היו מקרים של
 חליחת ילדים הביתה במקרה ולא טיולמו.

ענין זה הסריד אותנו הרבה לפני כחודשיים
 ונסלח חוזר מטעם המחדד שמתפקידו היה להסדיר את הבעיה הזו הנקראת
 בפינו "חרומות ההורים". אם ההורים בבתי-הספר היסודיים הגיעו
 למסנה חים לגבות סכומים מסויימים - ואנו יודעים הסכומים אלה

י. חריד:

מספקים צרכים מאד-מאד חיוניים, וברוב המקרים זה צ לשי לחנה לילד. לכן לא רצינו לאסור על גביית הסכומים האלה. אבל חשבנו לנכון להסדיר את הדבר. אקרא בפניכם את החוזה: "במקום שזיכור ההורים בבית-הספר החליט, באספה כללית, לאסוף מאת ההורים תרומות להכלול בית-הספר, לעזרה לתלמידים ולפעולות חברתיות במוסד, יש לנהוג לפי הכללים הבאים:

א. אין להסתמך בסום אמצעי לחץ כדי לקבל תרומה זאת. אי-הסלום התרומה על-ידי ההורים של התלמיד אינו צריך להספיע בחום פנים ואופן על יחס בית-הספר לתלמידים.

ב. ועד ההורים ימנה אדם מיוחד שיטפל באוסף התרומות מן ההורים. מנהל בית-הספר וההורים אינם אחראים לטפל בענין זה.

ג. הסגל החשבונות של החלומות אלו צריכה להיות מסודרת ומב-קרת על-ידי מבקר החשבונות מוסמך, שיגיש מדי שנה דין-וחשבון כספי ליושב ראש ועד ההורים ולמנהל המוסד.

ד. ועד ההורים ומנהל בית-הספר או ממלא מקומו או ועדה מיוחדת, שבה ישתתפו יושב-ראש ועד ההורים, חבר נוסף של ועד ההורים ומנהל בית-הספר או ממלא מקומו יטפל בסעיפי ההוצאות של כספים אלו.

ה. בדבר גובה התרומות חייבים ועדי ההורים להיוועץ עם מנהל החלקות לחינוך של הרשויות המקומיות, יגיעו להסכם בענין זה עם מפקחי המחוזות. במקום שאין מנהל מחלקת לחינוך, על ועד ההורים להתייעץ עם המפקח של בית-הספר.

ו. כל ציוד לידיכם מכספי החכלול יהיה רכושם של רשות החינוך המקומית לשימושו של בית-ספר זה.

ז. כל כספי התרומות האלה יופקדו בבנק, בחשבון מיוחד על שם היושב-ראש והגזבר של ועד ההורים. הוצאת הכספים תורמה לפי חתימה של שני אלה שנוכרו למעלה בתוספת חותמת ועד ההורים.

ח. על ועד ההורים להגיש דין-וחשבון סנהי, כספי ועניני, באמצעות מנהל בית-הספר, למפקח בית-הספר ולרשות המקומית.

ט. רשות החינוך המקומית תבדוק מדי פעם בפעם את חשבונות ההכנסות וההוצאות של תרומות אלו.

י. האספה הכללית של ההורים אחראית למור מתוכה ועדה מעליה יהיה לערוך ביקורת על כספי תרומות אלו.

פרסמנו חוזר זה לפני מספר חדשים והוא עורר התנגדות גדולה מצד המנהלים. נערכו אספות מנהלים בהן הח מחו בכל תוקף נגד הנוסח המקובל ונגד ההסדר הזה. הם ראו בכך פגיעה בחם הטוב של המנהל. אבל כאן באמת ירצה אי-הבנה, כי אנו התכוונו לשמור על החם הטוב של המנהל ולא לפגוע בו. מצד מיוחד עם כל שאר התלונות, הרי הגיעו תלונות או האלות מהורים רבים האומרים,

י. סריד:

מי בדק כיצד המנהל מוציא את הכספים האלה; אף היו רמזים שקופים למדי האולי המנהלים מזה מתיים בכסף זה להפקידים אחרים. אנו חושבים כי ב-90% המנהלים מחתמים בכספים אלה, והם נאמנים עלינו שהם מוציאים את הכסף לצרכי בית-הספר. אבל כדי לחמור על חמת הסוב סל המורים והמנהלים רצינו מיספל בכך ועד ההורים ולא המנהל.

המנהלים עוררו כאן סאלה אחת בקשר לזכות החתימה. אמרנו ליוסב-ראס ועד ההורים שלא המנהל צריך לחתום על הצ'יקים, כי פעם רמז לנו מבקר המדינה שאם המנהל חותם על איזה שהוא מטמך בקשר לעבודתו בבית-הספר, הרי המנהל בהיותו עובד מדינה חתיב חתימתו בעקיפין את מסד החינוך והתרבות.

מכל מקום המנהלים נפגעו ויס ועדי הורים חל אנשים סאינה אחראים ואינם מוציאים את הכסף למה מצריך היה להוציא, לפעמים אין סלום בית בין ועד ההורים לבין המנהל. הרי מסנה כך אנו עומדים לחקן בחוזר הבא אחד מן הדברים החכרים בו, לאחר סברדנו את הסאלה המספסית יתכן ונוכל לתת למנהל את האסדרות להיות אחד החותמים על הצ'יקים. ההתמררו היא גדולה ויסנה אינמה מצד מנהלים - אה כי לא הגיעו אלינו באופן יסר, אבל אנו קוראים עליהם בעחונות, יחנו גם חוזר מטעם המנהלים - סלא יסתפו כל פעולה בססח זה. ברוב, כי אי-סיתוף פעולה בססח זה יוכל לגרום לחקלות. אבל אנו מניחים, כי הענין הזה לאס לאס יכנס למסלול. אולם מגיעות ידיעות סחרבה מנהלים אינה מקיימים את ההוראות האלה. בכל מקרה סמגיעה ידיעה כזו אנו מסודלים לחקן את הדבר.

א. אברואל:

אני חושב, כי החוזר הזה המסדיר את ענין הכספים יס בו מן ההיגיונה הציבורית וסוב עסה מסד החינוך והתרבות סמצא לנכון לחלול חוזר כזה. אולם מה נעסה כדי ליצור אסמוספירה ואוהדת סביב לענין ולמבצע חסוב. זה? מהי הסכניקה כדי לבדוק ולראות אה כל סעיפי החוזר מוצאים לפועל?

י. סריד:

לפני כחודס וחצי הודענו למפקחי המחונות ססלחנו חוזרים והוראות לבתי-הספר ואנו מבקשים מהם לבדוק בכל מקום ומקום, באמצות המפקחים היסירים על בתי-הספר, באיזה מידה מבצעים את ההוראות סלנו הניתנות בחוזרים, ובעיקר, הזכרנו את החוזרים סיס בהם מסום חידוש. המפקחים מודיעים לנו על כך. יסנו גם מכסיד אחר המספל בכך והוא - חוליות הביקורת, אסר כדין-וחסכוך סלה היא מציינת דברים אלה. היא אינה עוסקת בסאלות פדגוגיות, אלא היא מודיעה לנו בכל פעם אם ההוב אות האלה מבוצעות.

אסר לסרפור האסמוספירה כדי סהדבר יתקבל מתוך יחס אוהד מצד המנהלים - אנו כבר כינסנו אספות מנהלים במקומות סונים בארץ, ובעיקר, בערים הגדולות ססס מרנ כזים מנהלים רבים/הסאלה אינה נוגעת לכפר או להתייחסות העובדת. אנו עומדים להמסוך בענין זה ולפני סבוע היתה צריכה להתקיים אספת מנהלים כאן ביהוסלים ועלי היה להסביר את הדבר. כן אנו מסבירים זאת גם למרכז המורים, כי אנו רוצים לעקור מלבם את ההרגחה סהחוזר הזה בא לפגוע בהם, סלא הוא בא לסמור על כבודם.

ד. נצרה

האם יודעים ועדי ההורים על החוזר הזה, באיזה אופן הוא מגיע אליהם?

ה. סריד

אנו סלחנו את החוזר גם לוועד ההורים המרכזי אשר היה סותף לנו בעיבוד החוזר. עתה נסוג קצת ועד ההורים, הוא נבהל מהמנהלים ויש למצוא דרך של שלום. על-כל-פנים ועד ההורים המרכזי יודע על החוזר הזה והוא הביא את הדבר לידיעת ועד ההורים.

חברת-הכנסת ד זיאל-נאור רצתה לדעת עבור מה גזכות הרשויות המקומיות את הכספים. ענין זה העסיק אותנו בטנה סעברה. הקימונו ועדה שהסתתפו בה אנשי מסד החינוך והתרבות, הרשויות המקומיות, מומחים ורופאי בתי-הספר ועיבדנו סורה של סילגותים הנחשבים לסירות חובה, ואחר-בך סירותים נוספים. איננו חושב שכדאי כאן לפרט את כל הסירותים הנוספים. אנו חושבים כסירת חובה: פיקוח רפואי קבוע על-ידי רופא - 2,000 ל"י; ריפוי חינוכים - 1,250 ל"י; מועדונים, בתי-הלמידה או אגודות מחקרים - 1,500 ל"י; חמרי מלאכה - 2,000 ל"י; מחברות, מכסרי כתיבה, ציור וטרטוט - 3,500 ל"י; ספרי לימוד - 9,000 ל"י; כוס חלב יום-יום - 5,000 ל"י; ביטוח תלמידים בפני האגרות - 1,500 ל"י; ייעוץ מקצועי, בדיקות פסיכולוגיות, סכניות לתלמידים - 0,650 ל"י. ביטוח תלמידים בפני האגרות - דבר זה הונהג כחלק מהמקומות לפני שנה ועתה מנהיגים זאת בכל המקומות הגדולים. כן יסנו פעיף נוסף של סירות את * שלא כללנו כאן כל סכום והרשות המקומית יכולה להציע בפנינו. אלה הם המחירים שקבענו וכל רשות מקומית יכולה לגבות בעד סירות כזה. הסירותים האלה מגיעים לכך של 26 ל"י לסנה לילד וזהו המסוימום שאפשר לגבות. למשל, עיריית חיפה ביקשה את המסוימום והיא נוחתה את כל הסירותים סמניתי. אולם יסנם ילדים כאלה סמטלמים פחות ואחרים - אינם מחלמים כלל. בטופס שהרשות המקומית סולחת לסר החינוך והתרבות ומבקשת את איסורו לגביית הכספים עבור הסירותים שהזכרתי היא גם מודיעה לנו איזה אחוז יסוחרר לגמרי מחלומים אלה. יסנה מקומות 40% - 30% מסוחררים מכל תלום. יסנן רשויות מקומיות המכסות את החסר מתקציבן הן עבור סירותים אחרים להיליית מקבלים. יסנן רשויות מקומיות חיס בהן תוספת מסוימת לבעלי אמצעים על חלובן אלה סאינם יסליח ללח. אמנם היועת המספטית שלנו מפקפת באיזה מידה הדבר כסר להטיל חסלות נוסף בעד אותם הסירותים על בעלי יכולת. אולם אנו מאד רוצים בדירוג זה וסלא יהיה חסלות אחד לכל. עיון סאנו' מעונינים בדירוג והחוק איננו גורס כך, אולי נצטרך לסנות את החוק. כרגע המצב הוא כזה כרבים מן ההורים מסוחררים לגמרי, חלק ניכר מסוחרר באופן חלקי. יש המגיחים ערעור ומקבלים את סחרורם, ילנם הוויים חיס להח 3 - 2 ילדים הרי באופן אוטומטי הם מסלמים פחות.

הסנה כבר פנו אלינו לוב הרשויות המקומיות הגדולה וביקשו מאתנו איסורים לגביית חלומים אלה. יסנו מספר רשויות מקומיות שטרם פנו אלינו ואנו בכל פעם מזכירים להם סאם הם לאיקבלו את איסור ועד החינוך והתרבות והם גובים כספים, הם עושים מעסה בלתי חוקי ועלוליה להסתבך בענין זה. אף היה לנו כבר מקרה סררות מקומית מסוימת חבעה למספט אדם סלא סילם עבור הסירותים, אבל היא סכחה שטרם קיבלה את איסור הסר לכך. כסאר הגיעו אלינו העתקי מכתב ההתראה, פניתי מיד לעורך-דין ואמרתי לו סיזחר מלהגים חביעה מספטית מפני שהרשות המקומית טרם קיבלה את איסור הסר.

י. סריד:

אנו עומדים להציע חינוכי בחוק ואני מקווה שאתם תאשרוהו כדין התשלומים האלה יהיה כדין מט עירונאי או כדין מט בכלל, מפני שהיו קטנים לרשומות המקומיות לגבות את הכסף הזה. אם אתם זוכרים הרי ברשומות שנת הלימודים הזו לא סיפקה תל-אביב ספרים ומחברות ואמרת, כי אני מצדיק אותה מכוח שאין לה ברירה אחרת והיא רשאית לגבות סכומים אלה כחוק. אני אחת מהסתמים - או שהיא יס לה לומר שהיא מפסיקה לתת את הסירותים ועל ההורים לקנות את הספרים; ואם היא נותנת את הסירותים היא מוכרחה לגבות את הכספים מההורים. אין לה דרך גביה, כי תשלומים אלה אינם מט. היא יכולה לתבוע אדם לדין, אבל המטפט יכול להתברר בעוד חנתיים ובינתיים הילד יגמור את בית-הספר. מסיח עירונאים אינה מחייבים מחפט ואפשר להטיל עיקול. כאשר באים לעיריית תל-אביב ואומרים לה מדוע אין היא מלחממת באמצעים דראסטיים היא עונה, תנו לנו את היכולת לגבות סכומים אלה למט. אם הם יתחלפו בגביה - זהו ענינם הם. אבל מט אפשר לגבות. מטוח כך אנו עומדים להציע תיקון בחוק כדין התשלומים עבור סירותים נוספים יהיה כדין מט עירונאי. במקום שאין סח רשות מקומית והתשלום יהיה כמט ופטרד הנוצר יגבה סכומים אלה.

ס. כפרית:

טרם הוברר לי מי צריך לבקש את אישור הסר לגביית הסכומים האלה?

מה גודל אותן הרחובות המקומיות שאין ביכולתן לספק - לא מקום מוחזק - אפילו רבע מאותם הטרובים?

י. סריד:

הרחובות המקומיות מציעות לנו הצות ואנו בודקים אותן.

אשר לשאלה השניה - אני היל ים באמת אינם באים על סיפוקם. אולם לבתי-ספר נחשלים אנו נותנים ספרי לימוד.

ס. כפרית:

מי קובע את מידת הנחשלות של בתי-הספר, ומה המעמד הנדרש כדי לקבוע, כי אכן בית-ספר מסויים הוא נחשל ומוכרח לקבל תוספת. למשל, לפר-יונה - יחוב של 60 - 50 משפחות קלט 700 משפחות עוליות ובית-הספר נאבק סח קסה מאד. במקרה כזה מי דואג לבית-הספר כדי לספק את צרכיו המינימאליים בחעה שמצבם הכלכלי של ההורים הוא חמור מאד?

ח. מגורי-כהן:

אשר למשפחות ברזכות ילדים כאשר 5 - 4 ילדים לומדים לבית-הספר - נאמר לנו כאן שיחנה ועדת ערעורים המבררת את הבקשות. אולם ידוע לי, כי בבית המקרים דורשים להביא מההורים פתק מלכת הסעד במקום, בחעה סיסנם אנשים האומרים, אני אינני מקרה סוציאלי; אני מוכן לשלם סכום מסויים, אבל לא בחייל כל הילדים. האם באמת ועדת הערעורים מוסמכת לבדוק את מצבם של ההורים?

י. סריד:

לשאלתו של חבר-הכנסת מגורי-כהן - יחנן יודי טופס בקסה של רשות החינוך המקומית המגישה אותו למפקח המחוז והוא מעביר טופס זה אלינו לאישורו של הסר.

י. חריד:

בטופס נאמר, וכי הרשות המקומית "מתכבדים לבקשך להמליץ בפני כב' חר החינוך והתרבות - היואיל להרשות לנו לגבות הסלומים בעד סירותים נוספים - יינתנו על-ידינו בסנת הלימודים תה"ז בהתאם לסעיף 6(ב) לחוק לימוד חובה.

החבר מפורט להצעתנו ניתן להלן:

הננו מודיעים כי תוקם על-ידינו ועדת ערעורים מיוחדת שבפניה יוכלו ההורים לערער על התשלום הנקבע של אחד מהם.

כן אנו מתחייבים להגיש לכם בתום סנת הלימודים דין-וחשבון כספי מפורט על ההכנסות וההוצאות בעד הסירותים הנוספים שנתנו על-ידינו באותה סנה". אחר-כך באים פרטי הבקשה ועל כך מתחייבת הרשות המקומית. כמעט ולא היה מקרה - מודיעה לנו רשות החינוך המקומית - שמספחה המטרפלת בילדים, גם אם מצבה הכלכלי טוב, באופן אוטומאטי היא מקבלת הנחה. נכון הדבר, כי מספר המסוחררים הוא רב מפני שכיום אין רשות מקומית שאין בה ילדי עולים. למשל, נתניה - יסנן סם משפחות רבות של עולים שאינן מחלמות אף פרוטה. במידה סמגיעה תלויה על הנקבע סכום גדול מדי, הרי התחייבה רשות החינוך המקומית להקים ועדת ערעורים וזו תמיד מוכנה לברר את הדבר.

אשר לחאלת חברת-הכנסת כפרית - יחנם מקימות שהספקת הסירותים היא יותר גדולה ויחנם מקומות סם היא יותר נמוכה. אני מתאר לעצמי סכפר יונה לא יוכל לתת אותה דמת סירותים חאליה הגיעה עיריית תל-אביב או חיפה.

מחרד החינוך והתרבות אחראי במיסרין לבתי-הספר המוחזקים - אלה הם בתי-הספר ביטובי עולים שאין להם כל רשות מקומית שתדאג להם. בחנה האת ונה הוכנס סוג מיוחד: בתי-ספר נחסלים, אשר יצאו מגדר מוחזקים. אך הם בכל זאת זקוקים לאיזה סהוא סיוע. אנו מספקים ספרי לימוד, דיהוט ועוד.

מי קובע את מידת הנחלות? אנו מודיעים למפקחי המחוזות סים לנו תקציב לבתי-ספר נחסלים ואנו מבקשים מהם סיציעו לנו הצעות ואיזה בתי-ספר ים לכלול במסגרת זו. מידת הנחלות של בתי-הספר תלויה במידת הנחלות של התקציב סבידינו; ובהתאם לתקציב אנו מגישים עזרה למקומות הנחללים. אנו מתכננים להכניס דירוג גם לגבי בתי-ספר נחסלים ולא לתת לבתי-ספר מוחזקים את הכל, אלא חלבתי-ספר מוחזקים ניתן רק ריהוט וספרי לימוד יצטרכו הילדים לקנות בעצמם, כי גם סם המצב איננו דומה בכל מקום ובכל משפחה; אזי חלק מהילדים יקבלו את הספרים חילם וחלק יקנה. לא ניתן מחברת או עפרון - זאת יצטרכו הם לקנות. אנו חלמנו סמספר בתי-הספר המוחזקים ילך ויקטן, אבל הוא הולך וגדל מסנה לסנה לא רק בקטר לעליה החדסה המוסיפה נקודות ישוב, אלא נקודות הקיימות מספר חנים שהוצאנו אותן מרשות של מוחזקות עתה אנו מחזירים אותן. כאשר ראינו ביה-ספר רעוע והילדים אינם מביאים ספר או מחברת - החזרנו אותם לתחום בתי-הספר המוחזקים. אולם יסנח מקריח רבים אחרים שאנו חושבים זאת לבלתי מוצדק. טרם החלטנו על ענין זה, אבל ים בדעתנו להכניס דירוג בהיקף הסירותים סניתן.

אנו עוברים לסיכוח מפעל התזונה.

היו"ר ב. צ. הראל:

ק. כפרית: ברצוני להציע: (א) הוועדה רואה צורך בהטבת הזנת הילדים במפעל ההזנה על-ידי חוספת של חני גרוס לצרכי מזון ליום;

(ב) הוועדה מעריכה את המטבת הלימודי כגורם חינוכי חשוב וממליצה על יסוד מטבחים לימודיים ביישובי עולים ובמיוחד בבתי-ספר אזוריים ומחוזיים במוסבי-עולים.

(ג) הוועדה ממליצה על הרחבת מפעלי הקיץ ועל המטבת ההזנה לילדים הזקוקים בימי הקיץ.

(ד) הוועדה ממליצה על העברת הזנת התינוקות ממסדר החינוך והתרכות למסדר הבריאות.

היו"ר ב. צ. הראל: ברצוני להציע לוועדה: (א) ועדה החינוך והתרכות מפנה את מחומת לב הסוכנות, מטרי המניע ומסדר העבודה, כי בכל מקום של התחלפות חדשה היבן מקימים בנינים ציבוריים לבתי-ספר וגני-ילדים יח להקים מלכתחילה חדרי אוכל ומטבחים.

(ב) כדי למנוע הרעבת ילדים אין להסיל את הנהלת מפעל ההזנה על רשויות מוניציפליות חדשות או נחשלות.

(ג) יש להגדיל את התקציב לצרכי מזון מבלי להגדיל את יתר ההוצאות הטופסות אחוז גדול למדי בתקציב מפעל ההזנה בכללו.

(ד) ועדה החינוך והתרכות מציעה לצרר מחדש את האפשרות לל העברת מפעל ההזנה לתינוקות למסדר הבריאות שהנהו המוסמך ביותר לפעולה זו.

(ה) יש להרחיב את מפעל הקיסנות ולסתר בו ארגונים ציבוריים חונים.

לדעתי, יש לכתוב באופן כללי יום להיטיב את המזון מבלי שיגדלו ההוצאות הכלליות. כן אין לפסוק על העברת הזנת התינוקות למסדר הבריאות, אלא יש להעמיד לבירור מחדש את כל הסאלה.

ד. נצר: לדעתי, יש לקבל את הצעת חבר-הכנסת הראל על הטבת המזון ולהיטיב את הארוחה מבלי להגדיל את ההוצאות.

אני מציעה ליושב-ראש להוציא את כל הסעיף המדבר על הרעבת ילדים ברשויות המקומיות, כי לתל כך יש להקים איזה ועדה שתקבע את הדבר; ואנו בהוציאנו מסקנות מדיון זה יש בדעתנו להגביר את המפעל כדי שיגיע לכל הילדים הזקוקים ואנו פונים בלך למסדר החינוך והתרכות ללא כל קטר עם ענין הרחניות המקומיות. לכן אני מציעה להוציא סעיף זה.

אני מקבלת את הגדרתו של היושב-ראש לגבי העברת הזנת תינוקות למסדר הבריאות, כי יש לבדוק מחדש את הבעיה.

ד. נצרי:

אני מציעה להוסיף סעיף בקשר לרשויות מקומיות חזקות, כמו, עיריית תל-אביב שהם מפעל ההזנה כלל לא הורחב במסך שנים. אני מפנה את תחומת לב מסדר החינוך והתרבות לכך, כי יש להגביר מפעל זה כדי שיגיע לנזקקים ביותר בסכונות המ וחקות של העיר ופרבריה.

ד. הקסיני:

לדעתי, יש להיות זהירים לגבי ההצעה שיש להוסיף את המזון מלי להגדיל את ההוצאות, כי בכך אנו עלולים לרפות את ידי אלה העוסקים בכך, ובעיקר, מאחר שזוהי עבודה קשה.

אשר להצעתו של יורחב-ראש הוועדה לגבי הרשויות המקומיות - הצעה זו נראית לי, אבל יש לנסחה באופן תיוב.

יאיד להזנת תינוקות - אני תומכת בהצעתה של חברת-הכנסת כפרייה שיש להמליץ על העברת מפעל זה למחוד הבריאות כדי לא להכנס לסחבת נוספת.

ה. כפרייה:

להצעותי אני רוצה להוסיף, כי יש לקבל עובדת סוציאלית כפרייה הציעה הגברת בבלי. נדמה לי, כי אפשר להתאחד על כל ההצעות. הייתי רק רוצה לתקן את הצעתו של היושב-ראש ולכתוב בסעיף א' . . . בכל מקום של ההתייחסות החדשה היכן שזקוקים לבתי-ספר וגני-ילדים, יש להקים מלכתחילה חדרי אוכל ומטבחים.

פ. זואריץ:

במקום שיסגרו כבר מבנים של בתי-ספר יש להקים חדרי אוכל.

ה ת ל ט ה:

א. ועדת החינוך והתרבות מביעה את הערכתה למפעל התזונה;

ב. הוועדה מפנה את תחומת לב הסוכנות היהודית, מסדר הפנים ומסדר העבודה, ומסדר החינוך והתרבות וממליצה על הקמת מבנים לחדרי אוכל בהתייחסות החדשה ובכל סוג של בתי-ספר שסח נדרש חדר.

היו"ר ב. צ. הראל:

נדמה לי, כי יש רצון מצד הכל לוותר על הסעיף המדבר ברשויות מקומיות

חדשות ונחמלות.

אשר להצעתי בקשר להטבת המזון - הרי

היא ברוח דבריה של הגברת בבלי.

א. תלמי:

מאחר שבציה זו עדינה מאד ויש רצון להגדיל את מספר האוכלים, הרי יש לנסח את הסעיף באופן חיובי ולומר, כי יש להוסיף לחקציב.

ד. נצרי:

אנו אומרים באומן כולל מאד חיים לסאוף
להסכת המזון ואין כאן כל פגיעה בעובדים
ואין כל חנוני בין הצעת חברת-הכנסת תלמי והצעתו של חברת-הכנסת הראל.
יה לסאוף להגדלת מנת המזון מבלי להגדיל את ההוצאות.

ו. סריד:

שמעתי מחברת-הכנסת תלמי כאילו יחנה
כוונה להגדיל את היקף האוכלים. או לא
כאן הכוונה רק להיטיב את טיב הארוחה עם אותה מבחלה מבלי להוסיף
אף רגע עבודה.

אני רוצה רק להביא לחסומת לבכם, כי
זוהי מטאלחכם ובקלות אנו יכולים לקיימה, לפעמים על חשבון מספר
האוכלים. אנו נדע מה גודל המלצה זו לאחר שנדע מה גודל התקציב
ורק אז נוכל לסקול את לתת ארוחה בעד 10 גרום ליותר ילדים, או לתת
ארוחה של 12 גרום לפחות ילדים.

היו"ר ב. צ. הראל:

ברור, כי הוועדה מציעה הגדלת תקציב
ואז לא יגדילו את התקציב - זה לא
מתייב את משרד החינוך והתרבות.

ה ח ל ט ה:

ג. יש להגדיל את התקציב לצרכי מזון מבלי להגדיל את יותר
ההוצאת שתופסות אחוז גדול למדי בתקציב מפעל ההזנה
בכללו. כלומר, להיטיב את טיב המזון.

ס. כפריה:

אחר להצעתו של חברת-הכנסת הראל בקשר
להעברת מפעל הזנה תינוקות למשרד הבריאות,
הרי אני מציעה לקבוע זמן לבירור הבעיה.

ה ח ל ט ה:

ד. ועדת החינוך והתרבות מציעה ללצר מחדש ובהקדח את האפשרות
של העברת מפעל ההזנה לתינוקות למשרד הבריאות והנהו
המוסמך ביותר לפעולה זו.

היו"ר ב. צ. הראל:

אחר למפעל הקיימות - אני מסין חיל
רצון לבל את הצעת חברת-הכנסת כפריה.
אבל אני מציע להוסיף כאן את המליח: " . . . לסתף ארגונים ציבוריים".

ה ח ל ט ה:

ה. הוועדה ממליצה על הרחבת מפעלי קיץ ועל המחכת ההזנה לילדים
הזקוקים בימי הקיץ בהיתוף ארגונים ציבוריים.

ר. צברי:

אחר להצעתה של חברת-הכנסת כפריה לגבי
המטבתיה הלימודיים - אני מציעה חיס
להקים לא רק ביחובי עולים אלא גם בסכונות הערים.

ה ח ל ט ה:

ו. הוועדה מעריכה את המטבח הלימודי כגורם חינוכי חשוב וממליצה על יסוד מטבחים לימודיים ביישובי עולים ובפרברי הערים ובבתי-הספר אזוריים ומחותפים במושביו עולים.

היו"ר ב. צ. הראל:
אשר לעובדת הסוציאלית - הרי היא נמצאת בתקן ומיותר להכניס זאת.

מ. אבידור: להעיר הערה לגבי ביצוע ההמלצות הללו. אפשר לחלק את ההמלצות הללו לחלוק קבוצות: א) הפניה לסוכנות, מחדד הפנים ומחדד העבודה ביחס לקמת מבנים וחדרי אוכל - נקבל על עצמנו ונפנה למזרדים אלה ונסתדל לדרוש תחובה.

ב) חלק מההמלצות הוא לצידור כמו, ענין העברת מפעל התזונה לתינוקות למחרד הבריאות - ניטול את היזמה ליד ינו ונודיעכם את התוצאות.

ג) סוג זה כרוך בעניינים תקציביים, כמו, איפור הארוחה, או המטבחים הלימודיים - זוהי הנצאה גדולה; או הרחבת מפעלי הקיץ והקייטנות. אבל אני רוצה להדגיש, כי את המחרד יתייצב בפני הבחירה בין היפוריה לבין הפחתת מספר הניזונים - הרי דעתנו ברורה. כל הענין הזה הוא ענין תקציבי.

היו"ר ב. צ. הראל: זה ברור
אני מציע לחוות את הסיכום בענין הסטיפנדיות ליחידה הבאה.

כן הייתי מציע שנעמיד על סדר-היום את שאלת המקלטים בבתי-הספר כדי שנוכל לחמוע אינפורמאציה בקשר לכך.

ד. נצר: בדקתי את הדבר ומצאתי, כי בסמכות הוועדה לדון בבעיות העבריינים הצעירים.

כן הייתי מציעה להעמיד בסדר-היום את שאלת הכשרת מורים, כי טוב לקיים דיון זה הן לגבי שנת לימודים זו והן לגבי התקציב.

מינהל ההסברה - חשוב מאד לדעת כיצד הוא עובד, מה תפקידו וסמכויותיו.

"קול ישראלי" - יש להקדיש זמן גם לדיון בבעיה זו.

ה. מגורי-כהן: אשר לשאלת המקלטים - אני מציע, כי דיון זה יהיה דחוף, וכך ננסמך מה עושים כדי להכין את הילדים במקרה שחס וחלילה נזדקק לכך.

ח. כפרית:

חמענו כאן סקירה כללית על החינוך היסודי, הייתי מציעה חנפרט סקירה זו. בחניה קודמות היינו נוהגים לו זמין את מפקחי המחוזות ולקבל דין-וחשבון על עצה העניין. כאן גם משתלב עניין המורים, אם כי עניין זה יכול להופיע כסעיף בפני עצמו.

ר. צברי:

אני מציעה חנקבל סקירה על בתי-הספר המקצועיים והחינוך המקצועי במדינה.

מ. אבידור:

אחר לשאלת המקלטים - אנו מטפלים עתה בנושא זה ואנו מבקשים מכה' לחכות שבועיים או חלופה שבועות עד אחר נגמור את ההכנות.

אחר לסעיף הכשרת מורים - אני מציע לכתוב הכשרת מורים והסתלמותם.

אחר להזמנת מפקחי המחוזות - אפשר להזמין, אבל לא הייתי מציע לקסור את סתי הבעיות אלא להציגן כבעיות נפרדות.

אחר לבעיות העבריינים הצעירים והחינוך המקצועי - בעיות אלה חייס ה למחודים אחרים, אבל נוכל לסדר את הדבר.

היו"ר ב. צ. הראל:

בהתאם להצעת המנהל הכללי לא מחרד החינוך והתרבות נדחה את הדיון בבעיות המקלטים. אחר לשאלת העבריינים הצעירים - הרסו-נא לסקול את הדבר עד לישיבה הבאה.

אנו נעמיד תחילה לדיון את מינהל ההסברה ואחר-כך את שאלת הכשרת המורים והסתלמותם.

הייתי רק מבקש לחמוע את חלו הינוויים בבחינות בבתי-הספר התיכוניים.

מ. אבידור:

עד כה היו רק ידיעות בעתונות סגוף זה או אחר מציע קידום מועד לחינות הבגרות. אולם עדיין לא יצאה כל יזמה מאתנו ולא הרפנתה אלינו כל פניה ממחרד הבסתון או גוף אחר. מוסמך. אנו נדון בכך אם תהיה פניה כזו.

אחר להינוויים בבחינות - אין כל הינוויים שלא הודיעו עליהם בבתי-הספר התיכוניים בסנה מעברה ובראשית סנה הלימודים הזו; והסינוויים הם קלים עד למאוד.

ר. הקסין:

מאחר סיסנס בוועדה חברים חדשים, רצוי היה לעשות הכרות ולבקר במטבחים הלימודיים.

היו"ר ב. צ. הראל:

אפשר לקיים סיוור כזה. אבל אני מציע לדחותו לעוד שבוע מאחר שאני חומע, כי בשבוע הבא קסה יהיה להסדיר זאת.